

KONTAKIZUNAK

IGAROTZEN EZ DEN DENBORA

FELIPE JUARISTI

1

Nire lagun bat iritsi berria da Estatu Batuetatik. Telefonoz deitu zuen etxera orain dela bi egun. Ezkutatzeke leku bat behar zuela esan zidan, urduri, norbait segika zebilikion susmoa omen zuela eta. Zergatik?, galdetu nion, harriturik, Ezer ez zidala esango, aurrez-aurre ez bazen. Misterioa. Hondartza ondoan geratu ginen elkar ikustekotan, jendea ugari ibiltzen baita batetik bestera oinez. Oso egokireritza behar genuen anonimatoa gordetzeko.

Kasik inork ez ezagutzeko moduan etorri zitzaidan jantzia: kapelu tejanoa, fraka arraiadunak eta alkandora koadrozkoa. Barre egin nuen. Huraxe, eta ez besterik, baitzen nik ezagutzen nuen Martxelo. Eskolan lehena.

Jenioa halakoa! Beti nabarmenduz bere burua. Paseoko aulki batean eseri ginen:

–Kaixo, artista. Zer da paranoia hori? –galdetu nion, haren aurpegiari begiratzen nion bitartean. Begirada saihestu zuen, albo batera eta gero bestera zuzenduz.

–Ez da paranoia. Mafioso jendea ari dela uste dut ni harrapatu nahian. Zure laguntzaren beharrean naiz. Ezkutokiren baten bila nabil.

Maldan behera bezala joaten zitzaizkion hitzak. Errati zebilzkiion begiak.

–Eta zer egin duzu horretarako? –galdetu nion, nire hitzetan gehiegi ez fidatuz.

Hurbildu zen eta nire belarri

parean bere ahoa jarriz esan zidan:

–Asmakizun garrantzitsu bat burutu dudalako.

–Zer? –galdetu nion nik. Ez zen harriduragatik izan, entzun ez niolako baizik.

–Mundua aldatuko duen asmakizuna burutu dudalako!

Paseatzen ari ziren gizon-emakumezko edadetu batzuek burua jiratu zuten, guregan finkatuz beren begiradak.

–Ah! –erantzun nion– Jakin al daiteke zein den asmakizun hori?

Atzealdera zuzendu zituen begiak. Aurrealdera ondoren.

–Goazen norabait! –oihu egin zuen.

Hondartzara jaitsi ginen. Marea behera zegoen.

–Mikel, zera... –Entzun nuen esaten zuela ahopeka–

–Igarotzen ez den denbora neurtzeko aparailua asmatu dut.

–Igarotzen ez den denbora neurtu? Askotxo ez ote aparagailu hori!

Nire sarkasmoaz ez zen jabetu.

–Begira... Ez da txantxetako gauza. Zertxobait gehiago adieraziko dizut, zuk ere nire adina jakin dezazun. Bikoitza da gure denbora. Bi zatik osatzen dute. Zati bat da igarotzen dena; bestea, igarotzen ez dena. Denbora

igarotzen dena orduetan neurtzen dugu, minutuetan edo segunduetan. Baina orain arte ez zegoen neurtzerik denbora igarotzen ez zena. Eta ez genekien zegoenik ere. Orain arte esan dut, nire aparailua asmatu dudan arte.

Jakintsua zen, edo eroa bes-tela. Horixe pentsatu nuen. Burura etorri zitzaidan lehen galdera egin nion:

–Zertarako balio du denbora igarotzen ez dena neurtzeak?

–Bi denbora horien neurketak erakutsiko digu zein den benetako denbora. Ondorioz, luzatzeko zein laburtzeko modua izango dugu.

–Eta zer dela eta luzatu edo laburtu behar dugu? Zertarako banitate hori. Nik aski dut eman zaidan denborarekin. Gehiago banu ez nuke asmatuko zer egin harekin –erantzun nion asperturik eta piska bat haserreturik.

–Ez didazu ulertu. Denboraren bi dimentsio horiek eskuratzen baditugu betirako izan gaitzke. Hilezkorrak, jainkoaren modura. –esan zidan ahots-doinu gozo batez. Itsasoaren zurrumurruak leunduta bezala.

–Eta nork nahi du Jainkoaren modukoa izan? Betirako! Betirako! Hitz handia da hori gero. Baina ez da praktikoa batere. Gure bizitza mugatua delako egiten zaigu horren atsegina. Betirako! Betirako balitz ez genuke jakingo

zer egin. Maldizioa da hilezkor izatea. Pentsa ezazu une batez bederen zer gertatuko litzatekeen hiltzerik ez bagenu –esan nion nik, eta hitzak uhinak bezala joaten eta etortzen ziren. Agure bat ikusi nuen, ilobarekin jolasten ur bazterrean. Lojikazkoa iruditzen zitzaidan batzuk hil beharra beste batzuk bizi daitezen.

–Ez didazu aditzen. Bi denbora horiek gure eskuetan baleude, bi bizitza izango genituzke. Denbora-kodigoetan neurtzen dugunaz gain beste bat... –entzun nuen. Gero eta gutxiago ari nin-

tzen ulertzen. Gorroto ditut elkarrizketa metafisikoak.

Erlojuari erreparatu nion. Eguerdia zen. Puntu puntuan. Joan beharra nuen. Ez ninduen poztu Martxelo ikusteak. Ez baitzen aldatu. Hondartza aurrean esan genion elkarri adios. Begira geratu nintzaion. Martxelo bat aurrera zihoan, eskubiko espaloitik. Baina beste Martxelo bat oraindik abiatu gabe zegoen, geldi-geldi nire ondoan, Ezkutu-lekuren bat behar zuela errepi-katzen zidan. Norbait segika zuela eta.

2

Sarri jotzen du telefonoak gure etxean, baina hara deitzen duen jendearen kopurua handia ez denez, eta ordu zehatz bezain finkoetan ohitura dutenez, bada- kit, ondotxo jakin ere orduari begiratuta soilik, zein den deitzen duena.

Bederatzietan, funtzionarioek deitzen dute, lanean sartu berriak eta gosaltzera artean joan gabeak, lana gainetik nahi baitute kendu.

Hamarretan, lagunek, ordu hori baino lehenago jaikitzen ez naizela jakinik. Freskagarriak izan ohi dira dei horiek, zerbait gogoraerazteko eskuarki.

Hamaiketan, ez dudan amonanteak behin ere izango ez dugun topaketara gonbidatuz.

Hamabietan, nirekin ardo batzuk hartu nahi dituzten lagun bakartiek. Ordu batean geratzen gara, auzoko tabernarik erakar-garrienean.

Ordubatean, alferrik deituko dute.

Ordubietan, jende pisu eta latosoak deituko du.

Kontatzera noa orain jende horri buruz burutu dudan teoria-txo. Munduaren banaketa egin zenean, munduaren sortzaileak ona zela iruditu zitzaion bi latoso egokitzea geure burua latosotzat ez dugun bakoitzari, zorion apur-reko uneak eta ixtanteak hankaz gora utz ditzaten, gure bake nekez lortutakoa aurrerago joan ez zedin. Bizitzeagatik ordaindu beharreko zerga dugu hori.

Hiruretan, lauretan, bostetan
lan kontu tristeengatik.

Seietan, arratsaldeko ardoak
hartu nahi dituen beste lagun ba-
kartiek. Zazpiretako geratzen ga-
ra betiko tabernan.

Zazpiretan alferrik deituko
dute.

Zortziretan, zerbait esatea
ahaztu zaion lagunak.

Bederatzietan, familiakoek.

Hamarretan, kosta ala kosta,
etxean harrapatu nahi nauen nor-
baitek. Ez dute hutsik egiten.

Baina, eta haxe da nire gal-
dera, nork dei dezake goizalde-
ko ordu bi t'erdietan?

Egia esan, oso kezkatu nin-
tzen aurreneko aldian garai ho-
rretan entzun nuenean telefonoa-
ren hotsa. Ez nintzen ausartu
hartzera.

Baina bi egun igaro ondoren
telefonoak berriro jo zuenean ha-
lako orduan, goizaldeko ordu bi

t'erdietan beraz, gehiegi pentsa-
tu gabe hartu nuen.

Nire ahotsa zen.

Izututa eskegi nuen telefonoa
berehala. Baina ez zen isiltzen.
Berriro hartu eta entzuten geratu
nintzen.

Neu nintzen. Ezaguna egiten
zitzaidan halako elkarrizketa. Bi
urte lehenago deitu bainuen ordu
horretantxe, goizaldeko ordu bi
t'erdietan, orain bizi naizen etxe
honetara, baina orduan beste
bat, Maddalen izeneko emakune
eder zoragarria, bizi zen. Gero,
bizitzaren fatalidade eta adur
gaiztoagatik aldegin zuen eta nik
hartu haren tokia.

Maitasun-aitorpena zen, as-
koz erromantikoagoa nintzen ga-
raikoa.

Martxelo etorri zitzaidan pen-
tsamentura.

Nire orduko ahots hura igaro-
tzen ez den denboran zegoen
geldi eta gorderik.